

Ese de două ori în septembra: Joi-a și Duminică; era cându-vă prețințile importante a materialelor, va fi de trei sau de patru ori în septembra.

Prețințul de prenumeratiiune.

pentru Austria:

pe anu intregu	8 fl. v. a.
" diumetate de anu	4 fl. v. a.
" patrariu	2 fl. v. a.
pentru România și strainatate:	
pe anu intregu	12 fl. v. a.
" diumetate de anu	6 fl. v. a.

Pesta, in 2/14 iuliu n. 1871.

De repetite ori vorbiram despre rezultatul și consecințele alegerilor de mai de unadi în Franția. Alte foi vorbira de dieci de ori mai multu, și tem'a totu nu este aprițuită destul.

Prin acele alegeri, său adeca prin cei alesi 99 de republicani, între 106, (său după altii 117 nou-alesi,) partit' a republicană în adunarea națiunale nu poate se prevaledie de a dreptul; proporțiunea de astăzi a partitelor în acăsta adunare este cam 150—160 republicani facia cu vr'o 400 de monarchisti; deci prin nou-alesi 99 republicani, (să cătăva ce asemenea reesira in Algeria,) numerulu totalu alu deputatilor republicani, în adunare s'ar urea celu multa la vr'o 270 ori 280, facia cu — peste 400 de monarchisti. Si totusi lumea întrăga crede in invingerea, in triumful sicur alu republicei! Cum se splica acăstă?

Ecă cum: La aceste alegeri — Franția mai întrăga a luatu parte; rezultatul deci se privesce de spresiunea poporatiunei intrege; prin acăstă acestu rezultat impune. Aci este insemnatarea logica. — Lasa mergemu mai departe. Noi amintiramu in numerulu trecutu despre consecint'a politica; spuseram că aceea impune si cuceresce; atinsramu despre Gambetta: astăzi si alte Gazete, si chiar intemplierile faptice vinu a ni spune că — acei nou-alesi 99 de republicani mai vertosu cu Gambetta in frunte, valóédia de trei-ori 99 — minimum. Astfelui printrensi partit' a republicană in adunare are se ajunga — nu 270 ori 280 de voturi, ci vro 460 ori 80; adeca majoritatea absoluta, imputetória!

Ei bine, cum se poate acăstă?

Ecă cum: O multime dintre cei ce astăzi compunu majoritatea si numera la un'a său alta fractiune monarchica, au apartenutu acolo numai pentru că au credințu cumca majoritatea poporului este pentru Monarchia, si pentru că deci voiau să-si cascige merite la poporul prin sprințirea Monarchismului; dar după nouele alegeri acestu motivu a incetat de totu. Mai departe — o multime de deputati au parasit partit' a republicană, fiind că ea n'avea unu capu conduceatoriu imposante, ér intr'o tabera foră ginerariu bunu, nici unu ostasiusu nu lupta bucurosu: astăzi acestu desfuptu a incetat; lui Gambetta chiar si contrarii i recunoscu tōte vertutile unui conduceatoriu emininte, elu este erudit, resolutu, moderat, eloçint — in celu mai perpe tu intielesu.

Si intr'adeveru, dejă unu telegramu din Parisu ni anuncia că — coalitiunea legitimistilor s'a spartu; manifestulu lui Henricu alu V. (Chambord,) a datu impulsulu; partea mai mare a deputatilor nu va sè scia de bandier'a alba; ei preferu tricolorul republican! — Decompoziția a inceputu Dömne ajuta! —

Alta ce avemu se spunemu la acestu locu din strainatate, sunt convenirile monarchilor, ce parte se planuiesc, parte se intempla dejă. In momentul Imper. Wilhem alu Germaniei petrecela Ems, si acolo se aduna — pentru a-i face metaniele cuvenite, dōra inca si pentru alte scopuri — toti principii germani. Toti aceștia astăzi sunt sub impresiunea dovedilor ce in scurtu timpu dede națiunea francesă despre vitalitatea sa. Dejă si in Prussia se redica voci cari recunoștiu Franciei rangul eminente ce-i com-

pete in concertulu tierelor si poporilor. — Ajuta Dömne!

Intr'aceea se suna despre placulu d'o intalnire, unde-va, la care-va, potrivit — a celor trei mari Imperati, alu Germaniei, Russiei si Austriei, pre candum d'alta parte se dă cu socotela, că in timpurile din urma intre Rusia si Francia s'ar fi facutu o apropiare bătătoră la ochi, o apropiare ce ar constringe pe Prussia a primi totu mai multu man'a, totu mereu imbiata — a Austro-Ungariei. Din aceste aparitioni deducu apoi publicistii o multime de — conjecture, de cari insa — credem că nu este inca timpulu se ne ocupămu si noi.

Trecendu la ale nōstre din Monarchia, avemu se amintim si noi despre — unu triumfu alu dlui c. Beust in lumea diplomatica.

Sunt acum vr'o 8 dile, candu canceliarulu nostru imperial, ca Ministrul de externe, intr'o siedintia delegatiunale, folosindu-se de o buna ocasiune, desfasură unu programu de pace, decât care mai frumosu abia a mai vediutu înmea vre o data. Intr'o limba de flori, spuse Germaniei unite cătē tōte trumposé, facend'o pana si garantia pacei universale. — Firesce că nu lipsira laude din tōte partile — mai vertosu a Germaniei, chiar si de la Bismarck. Ecă triumfulu dlui Beust!

Intr'aceea alalta-ieri deveni ér, in fatal'a necesitatea d'a vorbí despre constițiunea europenă. Acum elu avea se apere bugetulu Ministeriului comunu de resbelu, din care bugetu Delegatiunea nemtieasca 'si propuse a sterge aprópe 15 milioane fl.; apoi aci se vreti vedé pre dlui Beust vercolindu-se, sucindu si resucindu la arguminte, că — da pacea este sicura, dar — tocmai pentru aceea se profitămu de pace pentru a ne armăbine; — că nu e téma de cesbelu, — dar noi tocmai pentru aceea să nu aparem slabi; si cătē si mai cătē — trénuri-fléncuri diplomatice!

In fine senatulu imperialu, marti a trecuta, in cas'a boerilor se prorogă prin ordinu maiestatecu; ér cas'a reprezentantilor — nici nu asteptă acestu ordinu, ei ea însasi inca luni se prorogă, prin simpl'a dechiarare a presiedintelui, că — cea mai de aprópe siedintia se va convocă in scrisu!

Acăstă sesiune, de la 20 fauru si pan' la inchiderea ei ciudata, a fostu si a remasu cea mai vină si eclatanae dovăda de *nilitatea si miserabilitatea* constituionalismului nostru! Guvernul, esecutiv'a, se află facia cu o opositiune in *majoritate*, cu carea se jucă ca pisic'a cu siorecele, acusi facend'o scapata, acusi insultand'o si blamand'o! Astfelui sunt constituțiile, ce nu tienu socotela de popora, astfelui parlamentele, ce nu reprezinta adeverat'a opiniune publica a tierii. Asiā o s'o patiesca si Diet'a Ungariei Tieneti minte!

Confesiunalismulu nostru; intielesu si insemnatarea lui.

Ce ore poate să fie adeverat'a causa, de diariulu „Albina,” intre una mă si cătăva de abonenti, abia are vr'o 40, dí patru-dieci de uniti, adeca de romani de legea greco-catolica?

Acăstă intrebare se arunca de curandu printrenu domnu, intr'unu discursu, la unu locu publicu, si respunsulu dintr'o alta parte urmă: că — adeverat'a causa nu poate se fia de cătu „confesiunalismulu.”

Bine ce felu este acelu „confesiunalismu”?

Sunt — amici si contrari de ai Albinei, cari negă caracterulu confesiunale alu ei; si sunt — de asemenea amici si contrari ai nostri, cari cu fōia nostra in mana idemustră că ea este confesiunale.

Si unii si altii potu se alba dreptate, după definitiunea ce vor dă-o confesiunalismului, si aplicatiunea ce vor face-o a supr'a programei si conduitei Albinei.

Noi insine, intru intielesulu ce dămu si am datu si vom dă pururi confesiunalismului, ne dechiarăm cu tota rezolutiunea si solenitatea de — *confesiunalisti*.

Ecă in care intielesu.

Noi — nu desbatemu cestiuni dogmatece, nu ne ocupămu d'astea de felu; nu suntemu, nu vremu se fiu organu bisericescu; — si intr'atât'a — nu suntemu confesiunali.

Noi insa ne interesămu cu totu de adinsulu de vieti'a bisericescă; ne interesămu de organizarea si nedependint'a său autonomă societatei bisericesci; tinenmu cu scumpatate si rigore la legile ce ni garantă acestu dreptu, precum am staruitu si stăruim din tōte poterile la crearea de astfelui de legi.

Vorbindu o limba mai chiara, noi dicem: *Societatea nōstra bisericescă — o tienemu de — republ'a nōstra, de patri'a nōstra, de statulu publicu alu nostru;* — tōte cătē se tienu de economia si administratiunea lumésca a bisericiei nōstre, ceremu să se indeplinesca prin noi insine, după a nōstra buna - afare, după alu nostru interesu.

Scóla, pentru ca se ne califice pentru biserică, trebuie să se tienă de biserică; cu alte cuvinte, ea trebuie se fia confesiunale.

Si unu pasu mai departe mergendu — noi splicămu si respicămu: statulu politicu refusandu a dă națiunei nōstre loculu ce — pe temeiulu essintintiei ei istorice si naturali chiar i compete in vieti'a de statu, — cauta se ni desvoltam si afirmămu essintint'a si tendint'a

naturale spre vieti'a publica — in societatea bisericescă, sub scutulu altariului. Biserica lui Ddieu, mai santa si mai drépta de cătu statulu politicu alu domnilor si tiranilor, trebuie se ni des ceeace dreptulu firescu si nealienabilu alu omenime pretinde, dar fiili ei degenerati denegă, se ni des conditiunile de desvoltatiune si perfectiune, se ni des guvernamentu, său administratiune, parlamentu său legalatiune, scóla său instructiune si chiar o justitia óresi-care națiunale.

Fora de aceste conditiuni — nu există, nu este cugetabile o vieti'a națiunale; dar noi — cu ori ce pretiu vremu se fiu si se remanemu romani si se traimus ca romani: deci — ecă caus'a, ecă intielesu, ecă absolut'a necesitate a confesiunalismului nostru.

Dar nici cu atât'a n'am gatatu; inca mai avemu să mai splicămu.

Noi dicem: biserică nōstra este republicană, este cetatea, este taber'a națiunilatatei nōstre; ca atare — ea indiciu ni e pretiuita si santa, si — in acăstă intielesu, uniculu demnu de mintea omenescă, biserică cea unita casă cea neunita, adeca cea gr. catolica casi cea ortodoxă — ni este asemenea pretiuita si santa.

Nu ceremu nici de la un'a, ce n'am pretinde si de la cealalta; nu poftim, nu pretindem nici pentru un'a favoruri si garantii, ce n'am pofti si pretinde si pentru cealalta.

Poftim, dar ni este si interesulu, dar se recunoscă si de absoluta necesi-

Prenumeratii se facă la toti dd. corespondinti ai nostri, si de-adreptu la Redactiunea *Statutsgasse Nr. 1*, unde sunt a se adresa si corespondintiele, ce privesc Redactiunea, administratiunea său 'speditură'; cătē vor fi nefrancate; nu se vor primi, era cele anoniime nu se vor publica.

Pentru anunțe si alte comunicatii de interesu privatu — se respondă cătē 7. cr. de linia; repetițiile se facă cu pretiu scăditu. Prețul timbrului cătē 30 cr. pentru una dată se anticipează.

tate, ca ambele se fia cătu se poate de emancipate si de națiunale.

Déca am luptat si sacrificat pentru emanciparea si organizarea cătu mai buna națiunale a celei ortodosse: luptăm si suntemu gata a sacrifică intocmai si pentru emanciparea celei unite.

Déca suntemu mandri pentru avantajale si progresulu unei: cu nerabde staruim la asemenea avantajale si progresu — si pentru cealalta.

Acesta e confesiunalismulu nostru.

Nu bigoti său fanatici, nu netoleranti său eschisivi suntemu noi, pentru una său alta biserică, ci — tocmai din contra de o potriva imbracisandu si culativandu pre ambele, din acelasi intim u motivu si spre acelasi sacru scopu.

Aci nu este vr'o incompatibilitate sau contradicere; aci nu sunt dōue fintie, de natura si menitii diferita, cari n'ar incapa langa oală, intr'unu peptu, intr'o inima, intr'o casa, intr'unu programu; nici de cătu: aci sunt dōue sorori dulci, doi angeri mangăiatori, de aceeași fire, cu aceeași nalta destinatiune. In acestu intielesu noi ne inchinăm ambelor; in acestu intielesu noi suntemu „confesiunali”.

Nume — de siese ani, de candu esiste „Albina”, va fi in stare a dovedi din cuprinsulu ei, că ea vr'o data să fia precepitul si aperatul altfelui confesiunalismulu.

Apoi acestu confesiunalismu — nu, nu domnilor, acesta n'a pototu se instraine pre fratii uniti din taber'a nōstra, din numerulu abonentilor nostri.

Alt'a trebuie se fia caus'a; — alt'a e caus'a! Am disu:

BABESIU.

Estrasu din Ordinatiunile Ministerului ung. reg. de justitia, despre statiunile nouelor Curti si scaune judecătorescii de I. instantia.

Lipsă de spaciu destulu, ne face a publică numai locurile destinate intre romani, de statiuni pentru Curtile său Tribunalele, si scaunele său judecătorescii de I. instantia, ce au să se organizeze curendu in Ungaria si Transilvania.

Urmămu si noi suntemu si cu nrii ordintiunilor, pre cum :

56. Tribunalu in Oradea-mare, cu scaunele cercuali in Orade, Elesd, U. Bereten, Salonta-mare, Tinca, Margita.

58. Tribunalu in Beiusiu, cu scaunele cercuali in Beiusiu, Varcău, M. Ceica.

59. Tribunalu in Sigetulu Marmatii, cu scaunele cercuali in Sigetu, Viseul de susu Bahu de diosu, Teceu.

61. Tribunalu in Satmaru, cu scaunele cercuali in Nemeti, Simeriu-Varalia, F. Giarata.

62. Tribunalu in Carei-mari, cu scaunele de cercu in Erdöd, Carei si Matesalca.

63. Tribunalu in Baia-mare, cu scaunele cercuali in Baia-mare si Siomcuta-mare.

64. Tribunalu in Zilah, cu scaunele cercuali in Zilah, Sz. Cseh si Tasnadu.

65. Tribunalu in Simleu, cu judeciul de cercu in Sz.-Simleu.

68. Tribunalu in Bischisiu-Giula, cu scaunele cercuali in B.-Giula, Bichisiu, Szeghalom, M.-Ciaba, Oroszász si Szarvas.

69. Tribunalu in Macău, cu scaunele cercuali in Macău, Nădlacu si Battania.

72. Tribunalu in Aradu, cu scaunele cercuali in Aradu, Pececa, Radna si Siria.

73. Tribunalu in Borosiu-Ineu, cu scaunele cercuali din B.-Ineu, Chisiu-Ineu si Buteni.

74. Tribunalu in *Baia de Cris*, cu scaunele cercuali in Baia de Cris si Halmagiu.

75. Tribunalu in *Lugos*, cu scaunele cercuali in Lugos, Boccea si Fagetu.

76. Tribunalu in *Oravita*, cu scaunele cercuali in Oravita si Sasca.

77. Tribunalu in *Timisoara*, cu scaunele cercuali in Timisoara, Buziasiu, Vinga, Lipova, Aradul-nou si Recasius.

78. Tribunalu in *Versieti*, cu scaunele cercuali in Versieti si Detta.

79. Tribunalu in *Becichereculu-mare*, cu scaunele cercuali in Becicherechulu-mare, Török-Becse si Modosiu.

80. Tribunalu in *Chichinda*-*mare*, cu scaunele cercuali in Chichinda, Canisia-turcesca, Giombolea, Sanu-Nicolaulu-mare si Bileteu. —

In Transilvania:

81. Tribunalu in *Clusiu*, cu scaunele cercuali in Clusiu, Banfi-Huniadu, Colosiu, si Mociu.

82. Tribunalu in *Szamos-Ujvar* (Gherla), cu scaunele cercuali in Gherla, H. Almasiu, P. Cseh si Szék.

83. Tribunalu in *Turda*, cu scaunele cercuali in Turda, M. Ludasiu, Felvintiu si Jarda-diosu.

84. Tribunalu in *Aiud*, cu scaunele cercuali in Aiud, M. Ujvar si Blasius.

85. Tribunalu in *Alba-Julia*, cu scaunele cercuali in Alba-Julia, Giogiu-de-diosu, Orestia.

86. Tribunalu in *Abrud*, cu scaunele cercuali in Abrud si Topansalva.

87. Tribunalu in *Deva*, cu scaunele cercuali in Deva, M. Ilia si Uniadóra.

88. Tribunalu in *Hatiegu*, cu scaunele cercuali in Hatiegu si Puiu.

89. Tribunalu in *Sibiu*, cu scaunele cercuali in Sibiu, S. Sebesiu, Seliste, (Uj-Egy-ház) si Mercuria.

90. Tribunalu in *Fagaras*, cu scaunele cercuali in Fagaras, Siarca si Zernesti.

91. Tribunalu in *Brasov*, cu scaunele cercuali in Brasov si Satu-lungu

92. Tribunalu in *Bistritza*, cu scaunele cercuali in Bistritza si Teche.

93. Tribunalu in *Naseudu*, cu scaunele cercuali in Naseudu si Rodna-vechia.

94. Tribunalu in *Desiu*, cu scaunele cercuali in Desiu, Betelenu si Lapusiu-ung.

95. Tribunalu in *Osiorehei*, cu scaunele cercuali in Osiorehei, Ny. Szereda, M. Bandu, S. Regenu si D. Sanu-Martinu.

96. Tribunalu in *Sigisóra*, cu scaunele cercuali in Sigisóra, Köhalom si Sinculu-mare.

97. Tribunalu in *Medias*, cu scaunele cercuali in Medias, Elisabetopole si Buicaciu.

(NB! Cele de sub nrri 92, 93, 94, 95 si 100 sunt in Secuime.)

Dintre cele 31 de scaune séu judecata cercuali, cu judecatura tabularia, se afla intre romani urmatorele:

24. Scaunulu din *Salonta*-*mare*, pentru cuprinsulu cercului seu;

26. Scaunulu de *Siomcuta*-*mare*, asemenea. —

27. Scaunulu *Tasnadului*, asemenea;

30. Scaunulu *Lipovei*, asemenea;

31. Scaunulu *Modosiului*, asemenea. —

Toté comitatele si locurile romane, cete s'au asteptat la dobândirea de Tribunalu séu Curte de justitia, au fostu respectate — pan la Siomcuta-mare din districtulu Cetatei de pétra, si la San-Nicolaulu-mare in cettulu Torontalului. —

Scaune séu judecata de cercu inca am dobandit mai la toté locurile la cete am dorit, ca ne dore insa — este cete Ciacova a fostu sacrificata svabilor de la Detta.

Judecature eu cărti funduarie — credem cete mai tardi se vor concede mai multe; de ocamdata lipsesc persona lulu necesariu pentru cete s'ar recere. —

Sibiu in 6 iuliu n. 1871.

(Necaliture d'ale lui Camilu.) Dnul Camilu, pre carele une ori tipariu se scapa a-lu numi si Camila, este unul dintre acei literati, cari ar vré se scie si cea-ce n'au inventiatu, si lucruri pentru cari n'au chiar nici o pricepera; cu unu cuventu, ar vré se scie „tote.“ D'aci este cete elu scrie despre tote si critica tote cele vedute si nevedute, reali si intipuite; — scrie, pentru ca se scrie, — érlumea prostutia se admire si se dica: Dómne ce inventiatu si minunatu omu este Camilu alu lui „Romanulu“! Dlu Camila siiede in Bucuresci si scrie — de trei ani in cociá in „Romanulu,“

o multime de articli lungi, din Viena, Pesta etc. despre lucruri si intemplari de din coci, articli abundanti de tote, si lipiti numai de — adeveru; — abuna séma, pentru ca deveru este mai gran de cuprins, pentru ca séu ce avenu se potrivesce in programul — „literatură politică“ alu genialitatii dsale. In timpulu mai nou marele nostru criticu se ocupă multu de Giurgiu, apoi de o data sarì in Transilvania; si, dar dsa — de panromaniu mare ce este, sub Transilvania pricpe si Banatulu si partile Ungariei, locuite de romani. De aci dlu Camilu scrie — totu in „Romanulu,“ „Observatiuni critice a supr'a stărei sociale si economice a romanilor.“ Apoi aci chiar a nimerit'o! Décajds, acum cete-va luni, se facu de risu si de batjocura prin citarea si critic'a unoru cuvinte ce pretindea ca le-ar fi pronunciatu Babesiu in diet'a Ungariei la desbaterea politicei externe a Regimului austro-magiaru, cuvinte imprumutate de dsa dintr-o fóia ungurésca, contraria romanilor, cuvinte in data la aparitiunea loru desavuate de „Albina“ — si specialu, si prin publicarea per extensum a discursului lui Babesiu dupa stenografia; de ce ina dlu P. Camilu nici cete pasă: apoi cete data ridiculul dsale a ajunsu la culme! Dsa s'a pusu se vorbescu si despre díaristic'a politica a nostra celor de din coci, firesce pentru ca s'o critics espru, casi tote. Dice cete avemu 5, adeca cinci foi politice, dintre care unele pôrta firm'a si de economice, dar — nici un'a nu scrie chiar nemic'a despre interesulu economicu alu poporului nostru. De aci se vede cete dñu — mare criticu alu nostru „Camila“ — a) nu scia, cete foi politice avemu; b) cete nu cunosc si nu cetece de cete pre un'a, carea sengura, intr'adeveru se intitula si „economica,“ forca ca se fia ocupatu vr'o data de economia poporului, ce ina dupa noi — nu este nici unic'a, nici cea mai mare contradicere si scadere in titlulu si realitatea ei; — dar c) cete dlu criticu — séu nu cunoscce, séu din adinsu nu vré se scia, de celealte foi, si a nume de un'a, carea — for' a se numi economica, de cei cete-va ani de candu essiste, a publicatu dieci de articli despre economia chiar a poporului? Dar ce-i pasa dlu P. Camilu de acésta, de acestu adeveru! Elu vré se scrie critica, adeca — in priciperea ce o are densulu despre critica, se constate scaderile altor'a, reali séu intipuite, totu atât'a, numai cete dñu se apara criticu mare — cu ori ce pretiu. Seraca critica! Seracu Camilu! Sermanu „Romanulu“ cu astfelu de critica si Camila! — Totu in acea critica a sa dlu Camilu face bietiloru tierani ai nostri unu portretu de cete care mai miserabilu si mai ridiculu nu-i potea face nici „N.Fr. Presse“ din Viena. Dvp' acestu portretu tieranulu nostru este — modelulu stupiditatei si simplitatei omenesci. Dlu Camilu ni-lu descrie pre romanulu tieranu alu nostru — a buna séma dupa tipulu si asemenarea vre-unui neucu, ce — din intemplare va fi cunoscutu elu in copilaria sa undeva in Transilvania. Noi — nu suntem cari candu-va se fia laudatu si desmerdatu pe poporulu nostru pentru vr'o vertute ce nu are; i cunoscem defektele in cultura si slabitiunile sociali: dar cu mani si cu piciora protestam contra testimoniu de paupertate ce — nechiamatu, i dà dlu Camilu in „Romanulu“, — elu celu ce se tiene de celu mai bunu si eruditu fiu alu Transilvaniei! Poporulu nostru, precum recunosc chiar si contrarii nostri, este forte desceptu si mai sufletat. De ar avé elu atate sume de bani, cete ar fi in stare se numere si se socota! — tocmai de fanatismu confessiunalu — nu affi nici urma la elu; acésta abominabile slabitiune dñulu P. Camilu abuna séma a scos'o si o insinua din a sa propria inima stricata. — Svaturile ce dlu Camila are placerea d'a ni le impartasi — in cete pentru instructiunea poporului, tienale pentru sine si — aplicale acolo unde se affa in mahalele Bucurescilor; acolo astfelu de marfa slabă — pote se aib a pretiu, pote se-i aduca dlu P. Camila, intre impregiurari favorabili ca nainte de 8 ani, inca si unu portfoliu de ministru. — Peste totu dlu Camilu ar face bine, se se lasa de noi; dsa ne-a parasiu ca se-si caute noroculu peste Carpati; — caute-se de capu séu — faca si de capu acolo; — sici la noi nici n'a fostu vr'o data, si cu superficialitatea si malitia sa — nici va fi candu-va recunoscute de omu de capacitate si de merite....

(Noi — trebuie se spunem, ca am cete de multe ori multe critice de ale lui Camilu, si ce ni-a batutu la ochi mai vertosu a fostu, scrupulos'a ferire a dsale d'a vorbi despre „Albina.“ De multe ori a scrisu despre acelasi obiecte séu cestiuni, multe septemani dupa noi, si — numai variandu cuvintele séu argumentele nóstre, devenind ignorante. — Despre al nóstre, — cete ceci, — cete nu ni aduce cenu a minte, se fiau astfelu cete macare de adeverata, genuina descriere si judecata in multele corepondintiile ale dñui Camilu si X. De aceea noi, ne avendu nici ideia ca cine se fiu acelu dnu pseudonimu Camila din „Romanulu,“ de multu ne-am dedat a-lu tiené de unu ciarlatanu séu aventurariu literariu, si — a-lu trece cu vederea cu totu cu preduptele sale díaristice. Dlu Corepondinte alu nostru din Sibiu se vede ca — in tota privint'a este mai bine informatu despre perso'n'a — neobositului criticu alu Romanului, din care causa densulu mai facuse si unele apostofari si grave imputatiuni acestui organu, pre cari insa noi nu le-am potutu afila cu cale si ni-am permisju a le sterge. In fine — ori care redactiune pote se fia sedusa de colaboratorii sei, forca ca ea se merite imputatiuni. Dlu corepondinte — adreseze-se Onor. Redact. a Rom. si cerce a o lumină si desamagi, déca crede ca este mistificata si amagita, si — fia sicuru de succesu. „Romanulu“ nu se numera intre foile mistificatorie de adeveru. Acésta este credinta nostra. — R e d.)

Astfelu in domineca din 13/25 iuniu, dupa s. liturgia, s'au invocat poporul adunatul despre folosulu unei astfelui de societati, acesta una sau se invol a sprinigi acésta intreprindere, cete se alese o comisiune pentru statute, care vor fi bătute in adunarea generala in di'a de S. Petru.

Bucur'a poporului — si caldur'a cu care fu imbastisata acésta intreprindere, a fostu aplastata, bravii plugari pre intrecute se insinuau — oferindu denariulu loru.

Dovéda destulă — ca poporul nostru, cercut de atâtea rele si apesarile din tote partile, inca si astazi, unde are conducatori adeverati, este cat'a a face totu ce e bunu si folositoriu, a face chiar cu sacrificia.

Nu incapé indoiela ca atunci candu Onorat'a preutime si inventiatoriu in fie-care cătu de mica comună romana vor emula intre sine a dă svaturi bune si folositorie poporului si in realizare vor premerge cu exemplu loru, atunci poporul roman preste totu curendu si va veni in ori, nu se va lasa sedusu de cei ce i voescu sugrumarea si mortea.

Este un'a din cele mai sante detorinti ale preotului si inventiatorului, ca unii ce traesc in medielocul poporului si cunoscute pré bine — unde diace reulu, — a starui ca poporul se deoseste, se lumineaza cu ori ce pretiu, ca se devina la cunoștința de sine, se cunoșca pre adeverati si binevoitori si binefectori, se cunoșca si se pretinuesca pre barbatii natuinei sale, pre aceia cari pentru interesele poporului romanu 'si jertfescu tote, chiar si panea din gura pruncilor; cu unu cuventu, se scia cari sunt adeverati ostasi natuinei si la ce atientesc ei? De asemenea, se cunoșca — pre vameii si fariseii natuinei si viclenile loru planuri, se cunoșca pre lipitorile cari sub larva de romanu in medielocul poporului, i sugu foramilu si cea mai de pre urma picatura de sange; spre acestu scopu insocirile de lectura ajung forte multu, cete intr'asele se aduna mai multi, desbatu si se lumineaza mai multi despre adeveru si adeverulu prinde radine in popor; apoi poporul este basa natuinei, si — ferice de natuinea alu carei poporu este insufletit pentru adeveru si dreptate!

Rogu deci intru interesulu adeveratu natuinalu pre tota cetea preotiesca, ca ea cu crucea in frunte, dandu man'a cu inventiatorii cei buni, se si faca detorinti — facia eu poporul de la tiéra, de la care traieste si preotimea, dar de la care aterna si existinti'a si inflorirea natuinei. —

A. B.

Temesiöra, in iuliu 1871.

La facut'a aratare in unul dintre numerii precedinti ai „Albinei“: cumca a supr'a cererei oficiolatului dominalu din Secusigiu, mai multi locuitori de acolo prin proto-judele cercualu s'ar si trasu in judecata si ar si amintiati forca totu dreptulu cu globuri mari in nume de desdaunare pentru nesce popi tatai de pe stratele Secusigiu, — Ilustritatea sa D. Comite supremu Sig. Ormos, de locu au cerutu deslucire in acestu obiectu de la concernintele protojude care deslucire oficiala a si urmatu in urmatorulu cuprinsu:

Vedindu magazinariu dominalu, Adamu Krigner, cumca unii Secusigiani au tatiu nesce pomi de pe stade, densulu a societati, ca dominiul fostu proprietariu, ar compete o desdaunare pentru acei popi, pusuri prin a sa staruntia, si deci a incredintati padurariului erarialu din St. Petru-nemtiescu, ca se pretinuesca aceiasi dauna. Dupa facut'a pretiuire, totu acelasi magazinariu a substernutu judetului cercualu 5 actiuni de desdaunare; ina in diu'a terminului de infaciare, adica in 25 mai a. c. in cas'a comunala, nepotendu densulu a documenta dreptulu de proprietate, si capacitandu-se prin proto-judele cercualu J. Bogna, cumca chiar de ar poté dominiul documenta dreptulu seu de proprietate, totusi desdaunarea nu s'ar poté realizá in cale sumaria, ci prin unu procesu formalu naintea judecătului urbarialu, — densulu a retrasu actiunile sale de desdaunare séu mai bine disu: au renuntatul pretensiunilor, si asiá nici unu Secusigianu nu s'a globit u cu nici unu crucieriu. —

(Pre candu multiamumu pentru acésta informatiuné, si multiamumu specialu pentru interesarea de causa a dñui supremu comite S. Ormos, nu potem cu o cale se retacemu mirarea, ca ingrijitorii economici ai baronului Sina, facu de capulu loru astfelu de necasuri si spese bietiloru ómeni, si nu numai compre-

P. B. Botosiu.

Beregseu, (cott. Temesiöra,) in iuniu.

In data dupa mutarea in acésta comună a inventiatorului Andreeescu, densulu intră in consultare cu demnii dd. preotii Joane Carneanu — si Andreiu Clecanu si cu alti braivi plugari, si in scurtu se otari infintarea unei Societati de lectura, cu scopu de a sterni in poporulu de rondu amore pentru sciuntia si pentru cultura natuinala, in fine cu scopu de a sterpi ori-ce datina rea, incubata in poporu.

mitu bunulu renume alu acelui dominiu, ci aduca in suspiune si pre autoritatiale publice — si astfelii destulu de pocite! De ce ore b. Sina tiene si platesce o multime de fiscali, deca pre ingrijitorilu seu economicu trebui prot Judele cercualu se-lu capacite despre retacirea sa!?!— Red.)

Lunga Beiului in iuniu 1871.

(Necasurile si ne-ajunsurile scolei poporale, si cum cate unu preotu, batutu de Ddeiu, in locu se le vindete, le sustiene acele necasuri si ne-ajunsuri.) Dle Redactore! Invetiatoriulu din Beiulusu cetece „Foi a invetiatorilor“ si — de unde altii nu potu, elu a credintu ca va pot e inveti si profitat. Preemn' mi s'a ladatau, elu dintr'unu articolu a lui Hegedüs Samuel, docinte in N. Korpăd, s'a luminatu, cumca o causa de frunte a lipsei de sporiu in scolele poporale este lipsa de instrumente seu unele pentru instructiune, precum a nume lipsa de carti, de bance seu scaune, de table si altele. Deci dlu invetiatoriu, sentiendu si la sine in scola acestu defeptu si astfelii insufititu pre multu pentru luminaarea fililor poporului, s'a pus a starui mai antaiu in comună, pentru procurarea aceloru obiecte de instructiune. Indemnatu-a sermanulu pre parinti si pre antistii comunali, rogatu-a pre dñii preoti de ajutoriu si conlucrare, facutu-a tote; — insa tote in daru! Totusi invetiatoriulu n'a despartu, ci s'a adresatu inspectorelui scolarui dlu G. Vasileviciu, carele ca barbatu pricopetoriu si demnu de chiamarea sa, indata a si facutu dispusetiune ca tote unelele trebuintiose se se procure pentru scola prin sinodulu si resp. comitetulu parochialu. Aceasta ordinatiune s'a datu inca anu, dar resultatulu — nu i s'a vediutu; ea a peritou fora urma! Si ce ore a fostu causa? Causa a fostu ca dlu preotu T. P. a ingropat-o la sine si n'a vrutu se-i des nici o urmare. Santi'a sa — asi se vede, nu asta placere intru aceea ca scola se scape de defepte si se faca progresu, se latiesca radiele luminei? Dora scie ca acesta nu place dloru stepanitori si deci nu vr se faca acestor a neplacere!

Destulu ca dupa multe luni de asteptare si stariuire in desertu, in fine invetiatoriulu si unii crestini buni — er se adresă pre-onoratului dnu inspectore scolarui, carele acum dede la man'a lui provocarea catra sinodulu parochialu ca se-si faca o data detorintia si se se ingrijiesca fora amenare de cele trebuintiose in scola pentru invetiamantu.

Acum treb'a iute apucă o cale mai buna. Sinodu parochialu se tienu, se otari procurarea de scaune si alte instrumente si sum'a trebuintiose de 17 fl. se reparti a sup'a caselor, venindu pe un's cate 16 cr. v. a. Cu essecutarea se insarcină judele comunalu, fiindu elu si primulu membru alu comitetului parochialu.

Pre candu astfelii se asteptă cu bucuria se vedea o data delaturate pedecile invetiamantului din scola, éta ca audiramu cumca susatiusulu dnu preotu er agitza din respoteri in contra oterirei si mesureloru sinodului parochialu; densulu, acelu dnu preotu mersa pana a batjocuri si iujurá pre ómeni, numindu-i prosti si nebuni, ca se supunu ordinatiunei inspectorelui scolarui si la contributiune pe sem'a scolei!

Ómenii nostri, credintu dupa scriptura ca preotulu este „sarea pamantului si lumen'a lumei“, se abatura de la propusulu si conclu-
sulu sinodului parochialu si — scola remase definitivsora tote unelele trebuintiose spre instructiune, remase numai cu numele scola, er in fapta — nemica! — si apoi o se vina ómenii guvernului si o so ie din manele nostre si — nu cu 17 fl. ci cu sute si sute de florini din spinarea nostra, — o se o prefaca in scola pentru scopurile loru! Si acesta pentru vin'a si perfid'a portare si agitare a unui preotu romanu!!

Óre Consistoriale se nu mai aiba potere a sup'a astfelii de preoti nedemni de chiamarea loru? Eu tienu ca unu astfelii de preotu ar merită eea mai aspra pedepsa bisericesca, ar merită se i se tunda barba si rumpa revend'a din spate.

Incheiu denunciandu acestu casu superiortatii bisericesci. —

Unu vecinu indignat.

Sarvestiu, (cott. Bichisului) in iuniu 1871.

(Incheiarea societatii de lectura a tineriei romane studiise de la achigimnasiu.) Df'a

de 11/23 iuniu a fostu pentru tinerimea romana d'aci o adeverata di de serbatore. Toti se infaciisara cu unu felu de solenitate in edificioul gimnasialui, pre facia tuturora vedeai bucuria, caci in acea di li s'a datu ocaisunea d'a se produce in sonora si dulcea nostra limba, si d'a se produce in facia ungurilor cari pan' acuma, pana ce adeca incepuram si noi romanii a ne misca si a dovedit ca ce potemua daca voimu, — numai cu disprestiu vorbiau despre limb'a si natiunilitatea nostra. Acuma fratiunguri recunoscera frumuseti, sonoritatea limbii romane, er bucuria nostra se inaltia pana la estasia. Dar nu voiu se descriu tote eu de a menuntulu, ci me voiu margini a areta programul ce s'a essecutatu in acea siedintia de incheiare.

Mai antaiu dechiamà Paulu Felneanu, studinte de a V. cl., „Catra renegatii natiunii“ de E. B. Stanescu. Dechiamatoriu fu ascultat cu multa atentiu si aplaudatu.

Georgiu Dimitrescu, studinte de a V. cl., a dechiamatu „Catra deputatii de la diet'a Ungariei“, de Josifu Vulcanu.

Cu via placere fu ascultat Davidu Stiu, carele a dechiamatu poesi, „Se-ti aduci a minte“, de Dr. At. M. Marienescu.

Poesia, „Catra Romani“ de Bolintineanu, a dechiamat cu multa dezeritate Trajanu, Pucia. —

In fine Traianu Hentiu se produse cu multa maestria in poesa, „Dedicatiune“ anteluptatoriului nationalu Vincentiu Babesiu, de Julianu Grozescu. Insufletirea mare ce a urmatu apoi — nu se poate descrie.

Cu aceasta ocazie deci tinerimea romana de aici, desi in midilociul strainilor si fora nici unu conducetoriu, din cei experti, ea de sine, condusa numai de inim'a sa romana, dede proba, ca si iubescet limb'a si scie se-i afirma valorea, er cine scie si face aceasta, acela de sicuru si iubescet natiunea. — De la infinitarea societatii s'an tienutu 17 siedintie, la cari ocazioni ne-am deprinsu in dechiamatiuni, in disertatiuni proprii si in gramatica.

La incheiarea reportului nu potu intreiasa a aduce, in numele societatii, adanca multumita st. Redactiuni ale diarielor, „Albina“, „Romanul“, „Sperantia“, si „Gur'a Satului“, carele sub decurgerea anului scolasticu au binevoit u a ni tramite gratis cate unu exemplar din diariile loru.

Joane Ardeleanu,
notariulu societatii.

Varietati:

(g.) *Siedinti'a publica, tienuta de Societatea de lectura a tinerimei romane studiise in Segedinu in 2 iuliu n. — precum ni se scrie — a succesu de minune. Programul a fostu essecutatu spre multiamirea tuturor ospetilor romani si spre umirea celor straini. — Dupa incheiare a luatu cuventul si directorele gimnasialui, celu ce mai cu alti doi profesori au representatu corpulu profesoralu, si intr'o vorbire lunga mai antaiu si-a sprimatu indestulirea facia de tinerimea romana din Segedinu si facia de portarea ei in tote direcțiile, dupa aceea a indemnat si incuragiat la continuarea lucrariilor incepute dejá catu de bine intru interesulu cultivarei limbii materne, promitiendu-i totu posibilulu seu sprigini si scutu, — in fine, dandu cursu liberu sentimentelor sale de bucuria si placere, a incheiatu cu „Se traiesca nati'a romana!“ — Dupa s'edintia tinerimea a avut o cinasióra comună pe spesele rasslu dnu parochu si asessoru const. Stefan Opreanu din Nereu. — Gratulam bravei nostru tinerime din Segedinu! Inim'a fie-carui romanu bunu trebuie se salte de bucuria si se impile de sperantia candu aude sciri de acestea! —*

X (Dr. Mileticiu) principialulu luptatorin alu serbilor si redactorele diariului „Zastava“ intr'unulu din cei din urma nr. ai acestei foi, face unu apel catra prenumerantii si insertiorii foii sale, carele nu si-au platit inca detorele, ca se plătesca, ce-i detorescu, caci altimetre ii va dă pre toti in facia publicului si-i va dechiară de ómeni neimplinitori de detorintia. Pretensiunea dlu Mileticiu, face o frumosă sumulitia, — 9648 fl. pentru abonamente si 2580 fl. pentru insertiuni! impreuna 12,228 fl. v. a. Dar acesta suma nu este intrég'a restanta ce are dlu Mileticiu la publiculu seu serbescu; ci densulu mai amintesc si de un'a peste 8000 fl. inca de la diariulu „S. Dnevniciu“, carele nainte d'a se intemeia „Zastava“ era organulu seu. Astfelii deci dlu Mileticiu face

publicului seu o pretensiune de praste 20,000 fl. — Cine scie, ca dlu Mileticiu astazi are peste 1600 de abonenti la „Zastava“ si ca aceasta foia de 6 ani de candu apare, n'a avutu nici o data abonenti mai puteni de 1000, va pricepe aceste restante. La noi, cari toti suntem departe in apoi cu numerulu abonentilor, restantele inca sunt multu mai mici; insa foile noastre si chiar si inseratele sunt si mai estine!

≈ (Unu invetiatoriu romanu spuscatu.)

Sub acestu gretiosu titlu, din Pancota, cottulu Aradului, ni se descriu faptele pretensive ale invetiatoriului S. R. fapte, cari — deca ar fi adeverate, intr'adeveru ar fi scandalose si spuscate. Dar noi nepotendu-le crede, desi unii locuitori cu subscrierea numelui ni le adverescu, nu le inspiram, atragemu numai atentiu si superioritatii bisericesci si scolare si supr'a urmatoriului impregiurari: a) se dice ca invetiatoriulu a facutu din scola carcima si bordeiu, si ca despre acesta de multu s'ar fi facutu aretare la Veneratulu Consistoriu, insa fara nici unu folosu! b) se dice ca invetiatoriulu ar fi carele a interitat poporul contra dispusetiunii consistoriale in privint'a sessiunei parochiei reduse, si preste totu ca turbura spiritele contra preotilor. Superioritatile competitinti trebuie se convinga despre adeveru — fia pentru de a infrenat scandalulu si peccatulu, fia pentru d'a scutu pre atacatulu invetiatoriu de atacuri ne'ndreptate.

≈ (Somnu lungu.) La ocazie revistei militari din Versalis, pasii regulati ai militiei se audiau dandu unu tactu monotonus, de orece musica lipsa cu totulu. (Catastrofele ce au datu peste armata francésca, au despoiatu cu totulu de capete musicali.) Monoton'a pasiloru sterni somnu intr'unulu dintre deputatii ce asistau. Unu vecinu ilu descepta la finea revistei pre candu multimea aclamat armatei. Desceptatulu, nevrendu se lipsesceta de la detorintia natiunala, strigă si densulu din respoteri: „Se traiesca imperatulu!“ — „Ce felu, — ilu intréba vecinulu — este unu anu de dile de candu dormi, de nu scfi cumca a cadiutu im peratulu?“ Unu risu generalu se lati; nici btranulu Thiers nu se potu retiné.

≈ (Unu votante cu döue voturi!) Barbati de incredere ai poporului sunt totdeauna intempiinati cu insufletire si semne de adorinta de catra poporulu neamagitu, ori pre unde vor merge. Astfelii marele patriotu Gambetta, pentru carele poporul francesu, necorruptu, este atat de entuziasmato, candu a soisut la Mar silia a fostu intimpinat de catra poporu cu cea mai mare insufletire. Mai multi dintre poporul s'an convorbuit a votat la actulu de alegere cate de döue ori pentru Gambetta; toti si-au datu parola ca se vor tiené de aceasta promisiune, si mai multi au si votat indoitul pentru Gambetta. Dar presedintele comisiiunei in fine observa ca unulu, candu era se se face alegerea prin acclamatiune, a redicatu antaiu man'a drépta, apoi cea stanga. „Domnule — a disu pre sedintele — DTa ai datu döue voturi, cu ce dreptu?“ — „Apoi eu ca omu ce nu sciu multa carte — a respunsu insufletitulu alegatoriu, — tienu ca ce scie man'a drépta, nu scie cea stanga!“ La care respunsu firesc toti erupsera in hohote de risu.

≈ (Necesitatea lucrului.) Unu tineru, caruia i remasese avere multa de la parinti, trandava si mancadu si bendu. O data se bolnavescce. Chiama la sine pre medicu si se plange. „Averea ta — i disu medicul — intrebuintea o pentru desvoltarea ta spirituala si pentru fapte filantropice, era pentru traiali teu nu spesă mai multu de trei florini pre dia, si acesti trei florini se ti-i castigi insuti prin lucrulu si prin sudoreta ta.“

≈ (Ridiculu.) A fostu candu a fostu dar a fostu aici la Universitatea din Pesta unu ascultatoriu de drepturi, carele nici o data nu s'a infaciisau la prelectiuni; a trecutu trei semestre si indicile i su inscrisau si subscrisau de concernintii profesori totu prin midilociree colegilor sei. La finea semestrului alu patrulea insa, candu avea si densulu se depuna essamenu, si deci se se infaciisau naintea profesorilor, merge densulu prin corridorul Universitatii si din intemplare intalnesce pre unu omu in versta de cam 60 de ani, pe care il intrebă ca unde poate astă pe profesorele cu care, ca se-i subscrisau indicile? Abia a rostitu dlu juristul aceste enviinte si omulu intrebă, glumetiu si plinu de umoru de ta natura, in data erupsera in hohote de risu pentru ca tocmai densulu era profesore de care intrebă

studiosulu nostru. Asa se pacaleseu ómenii cate o data, si cumca cele aci scrise nu sunt luate din lumea povestelor, potem dă garantia ca martori oculari. Insa nu numai studenti sunt, cari nu-si cunosc pre profesorii lor, ci sunt si professori la universitatea Ugarie cari tragă le'a fora se tienă prelegeri. Si acă scim din experienta!

(O persecutiune misteriosa.) Avemu nainte-ne pe măsa unu memorialu voluminosu. Elu cuprinde descrierea sörtei fatale si memorabile a doctorului in medicina Tachmantis, care sörte este o constanta persecutiune, pana si prin insesi rudenile sale, insusi fratrele seu, ba prin insusi mama-sa; o persecutiune ce se legă de călcăiul seu si nu-i lasă adepostu nici din colo peste Oceanu, in America libera. Cetindu noi acestu memorialu si cu tote 'nuantile sale speciale, am crede că naratiunile din trensul sunt nescari basne ca cele din 1001 de nopti, deca persoană pre care o privesc ele nu n-ar stă viua naintea ochilor. — Dr. Tachmantis este grec de origine, nascutu in Brasov; elu abia a intrat in viața practica ca medicu, candu prin intrige, tiesute contra sa la Jassi si Bucuresci, prin columni — cum dă cu socotrla — provenite chiar de la guvernale ce ocroteau aceea tiéra intre 1860—1868, fu silitu a luă lumea 'n capu si a-si caută scăpare de persecutiuni peste Oceanu in New-York. Dar si d'acolo, elu a fostu alungat prin spioni din partea consulatului grecesc si prussianu, si prin societates nemtișca secreta europenă, ce se numesc „Deutscher Schutzverein.“ Modul acestor persecutiuni este, ca spionii si iesuitii respondescu in tote părțile felii de felii de denunțări calumnie, descriu pe omu ca pe unu vagabundu ce fugă de lucru si cauta numai se trăiesca din sudorile altora; astfelii i taișe toti isvorale de căscigu. Americanii — credu, firesc, mai multu informatiunilor ce impară autentice de cătu simpleloru increditări desavuătorie a unui particulariu; si apoi ei dieu: deca te au calumniau acei miserabili, iată satisfactiune, ucide-i, — si legea nostra se va aperă! — Dar Dr. Tachmantis este filosofu si — nu se pricepe la d'astea. Elu deci retrăna 'n Europa, trece anu vîra prin Pestă; aci are recomandatiuni de la unele persoane de influență, a nume de la dlu J. Hortigă din Warasdin catra Ministr. Bedecovicu si catra Fr. Deák; elu cauta o funcție medicală si atare i se promite de Dr. Nowak, medicalu superior de tabera in Brasov, dar pre 19 dec. Pana atunci elu plăcea spre Giurgiu la maica-sa; ajunsu insa acolo, fratele seu mai mic, Teodoros Tagmegi, carele si-a schimbăt rumele grecesc si s'a renegat pînă ca se devină siefu de polizia, — cu sergentii sei ilu alunga de la casă parintescă, apo insocindu-se cu mai altii ca elu, si mai alesu cu Panaiotu Dimitri, prin intrige si agenti secreti, ilu persecuta la totu pasulu seu, i critica prin spioni receptele, ilu calumnia in celu mai ingrozitoru modu, in fine cu mai multi greci rădiți, pune batausă după Dr. Tachmantis, amenintă chiar pe clienti, in cătu bietului persecutat nu-i remane de cătu — er se parasescă Giurgiu. Elu er vine 'n Ungaria la Pestă; dar de funcție, de vr'o aplicare — nici vorbă. Nimeni nu va să scio de elu; elu este se despere.

Si ce este cauza atâtului desastre? Cum ni splica memorialul aceste persecutiuni?

— Memorialul ni citează asemenea casuri din istoria universale; a nume ni reimprospeta intemplarea analogă de la anul 1568 candu, după o inscriptiune grecescă epitafica, aflată in Praga, unu grec cu numele Palaeologu, pentru că se se face catolicu, a fostu persecutat de guvernamentali prin calumni si alungat de la Praga la Chios, de aci er a fostu alungat la Roma, unde fratele suo eră cardinalu; acesta apoi a datu de la spandiatu si l'a arsă in fine pe rugu!

Memorialul ni spune, că Dr. Tachmantis este filosofu de credintă a cea adeverata a lui Cristos, si — pretot indenea, la ocazie o dă peptu cu prejudecătorele ómenilor unde este provocat; pentru care causa ómenii, imbatati de prejudecătore — nu-lu potu suferi. Astfelii omulu nu poate se-si gasescă adepostu!

Anunciu. Avemu onore a in cunoștință pe un public romanu, cumca dlu M. Paschalul va veni si in Temeșiora cu societatea teatrală romana de sub directiunea sa, unde va da 4—6 reprezentări. Pentru fiecare dispusetiunilor necesarie intei egintă a ro-

mană din locu s'a intrunitu pana acu în 3 sie-
dintie si a alesu unu comitetu carele s'a si con-
stituitu. In numerulu venitoriu vom servî cu
date positive pôte fi si cu unu programu; pana
atunci avisâmu numai pe on. publicu romanu.
Representatiunile se vor incepe in 5/17 augustu,
ori ceva mai tardiu.

Dr. P. Vasiciu m. p. P Rotariu m. p.
presiedintele comitetului. notariul comit.

Anunciu. *)

Inaltulu ministeriu de culte si instructiune
publica a dispusu, ca la preparand'a din
Deva se se tienă pentru invetiatorii, carii nu
au cuaificatiunea receruta, si in vîr'a acăsta
unu cursu pedagogicu de siese septemani. A-
căsta se aduce la cunoștiint'a publica cu a-
celu adausu, că cursulu amintit u se va deschide
la 10 augustu a. c. st. nou, că invetiatori-
loru romani tôte obiectele preserise li se vor
propune de profesori romani in limb'a romana,
si că participantii vor primi din viateria sta-
tului diurne de căte 50 fl. v. a. dupa potintia
si cortele in natura.

Din siedint'a consiliului diriginte tienuta
in Deva la 3 iuliu 1871.

Franciscu Koos, m. p.
Directoru.

Ad. 740.
sc. 228.

REGULAMENTU,

pentru conferintiele invetiatorilor ai scôelor
gr. or. confesiunali, din districtulu Consistoriu-
lui aradanu.

§. 1. Fiind că perfectiunea scôelor po-
pularie se conditiunează eminalminte prin cu-
noscintiele si activitatile invetiatorilor ér' ace-
ste se promovéza si inmultiescu in modu prac-
ticu prin reciproc'a instruire si impartasire a
castigatelor esperintie: s'a ingrigitu in §.
130. alu statutulu organicu despre tienerea
conferintelor invetatoresci din timpu in
timpu.

§. 2. Problem'a si scopulu conferintelor
invetatoresci sunt: reciproc'a instruire a mem-
brilor asupra obiectelor de invetimentu ale
scôelor popularie, metod'a instructiunei si
disciplin'a scolaria; consultarea despră casti-
garea medilocelor de instructiune, a cartilor
didactice, diareloru pedagogice; convorbirea
despră totu, ce ar fi de cunoscute insemnatate
pentru scôelele popularie si pentru invetiatorii
aplicati la ele.

§. 3. Fiecare cercu scolasticu are confe-
rint'a sa. Intrunirea conferintelor din dife-
rite cercuri scolastice se pote tienă numai la
cererera mai multoru invetatori din diferite
cercuri scolastice cu concesiuna respectivilor
inspectori scolari.

§. 4. Conferintele se tienu, pana la alte
dispusetiuni, in tenore §. 130. alu statutului
organicu, o data in anu pe timpulu vacatiunii
loru mari, a nume in luna lui augustu, si in-
cătu se pote, succesiuvinte, adeca nu o data
in tôte cercurile scolastice, ca prin acăsta se
se deo ciascuna invetatorilor din unu cercu
a cerestă si conferintele din altu cercu sco-
lasticu. —

§. 5. Conferintele se tienu in presint'a
inspectorelori respective Inspectoriloru de scôle
si a respectivilor directoru si c atichetu locale
si sunt publice.

§. 6. Că conferintele se nu fia nici de-
cumu restrinse in activitatile loru, ele si ale-
gu insesi presidintele din sinulu seu, si comi-
sarii denumiti de senatulu scolasticu au de a
conduce conferintele numai acolo, unde va ce-
re trebuint'a. Pentru ducerea protocolului se
alege si unu notariu.

§. 7. Conferintele aceste se conchiamă
prin inspectori de scôle cercuali cari desemna
locul, si diu'a unde va fi adunarea. Éra de

*) M. St. D. Franciscu Koos, directore sco-
liariu alu Regimului in părțile Unedorei, ceras-
du-ne ocazionalminte publicarea de anuncia
intru interesulu invetimentului publicu, desi
politica regimului la organisarea si administra-
rea instructiunei publice, pre cum nu o data
am arestatu, este in contra interesului si pro-
gramului nostru politico-natiunalu, totusi am
crediutu si credem că — fora prejudetul pen-
tru cunoscutele nôstre principia si tendintie in
privint'a instructiunei poporale si natiunale,
respectele de loialitate — nu numai ni-ar per-
mit, ci chiar ne-ar obliga a dă locu in foia nô-
stra publicatiunilor de asta natura. — Red.

aici in coea otaresce atâtul loculu cătu si diu'a
pentru tienerea conferintelor insasi adunarea.
§. 8. Toti invetiatorii si subinvetiatorii,
precum si adiunctii si suplentii invetatoresci
din unu cercu scolasticu sunt chiamati si inde-
torati a se areta si luă parte la conferintie; ér'
aceia, cari nu vor poté motivá neparticiparea,
si dau insisi testimoniu, ca nu li pasa de pros-
peritatea scôlei si astfelu de nepasare se va
insemna in condiuta, fiindu totu o data supusi
unei mulete banale de 5—10 fl. v. a. in folosulu
fondului scolariu episcopal.

§. 9. Ca conferint'a invetiatorilor se
corespunda framosei sale destinatiuni, ea si
va indreptă cea mai mare atentiu a sa intr'a-
colo, că personalulu invetatorescu se desvolte
in scôla pretotindenea o activitate fructifera,
se delature din scôla — pe cătu se pote, —
inreutatitulu mehanismu, se-si castige metoda
intuitiva educatória si desceptatória de incli-
natiunea elevului, si se nisuiésca a lucra prin
scôla si a supr'a vietii. — Unde conferint'a
invetatoresca are nainte ochiloru astfelu de
tienta, acelu si procedur'a conferintie va fi mai
multu informatória decătu consultatória. Aci
se va ingrigi eminalminte pentru o pasira prac-
tica, prin carea se pote espune cu celu mai
mare fôlosu procedur'a instructiunei, adeca me-
tod'a. Invetiatorii mai escultativi si mai es-
perti pe terenulu instructiunei publice, vor
descoperi zelulu seu in sfer'a invetimentului,
aretandu colegiloru sei prin probe de invetia-
mentu cu elevii, cum se potu castigă acestia
pentru scôla si invetimentu, cum este de a se
intreprinde cu ei metod'a literarisarii si meto-
d'a sonetica si scriptoleta, cum pi eselc de lec-
tura au se fia tractate acusi spre regularea lím-
bei si a ortografiei, acusi spre insuflarea cuno-
scintielor utili, acusi spre desceptarea simtie-
mintilor nobili si stimularea puterii cugeta-
torie; cum au se fia tractate: fizic'a, istoria na-
turale, calculatiunea in minte si pe tabla etc.
ca se corespunda scopului didacticu.

§. 10. Ca se pote exceptui prob'a invetia-
mentului cu elevii amintita in §-lu precedentu,
directorul locale va ingrigi de timpuriu, ca in
comun'a unde are se se tienă conferint'a, se fia
adunati elevii, cu cari se se intreprinda metod'a
practica necesaria.

§. 11. Comisariulu conferintie va conduce
acolo, unde cere trebuint'a, astfelu conferint'a,
ca membrii conferintii se nu privesc in elu
vreunu oficiantu cu misiune inalta, ci pre unu
colegu mai practicu si mai espertu alu loru. —
Elu dara va ingrigi, ca pertractările si consul-
tarile se se restranga numai la adeveratele re-
cerintie ale scôlei, si fiindu-a scôlele nôstre
sunt confesionali: s'e se pazescă cu scompata
relatiunile intra scôla si biserica. Dreptu aceea
ar fi de dorit, ca si protii locali se ie' parte
activa la conferintia.

§. 12. Ca conferintiileloru se nu lipsescă
caracterulu bisericescu, ele se vor deschide r, cătu
se pote, cu precederea servitiului dñe-
dieșcu, totdeun'a inse cu cantare „În opera-
cerescu" sub presidiulu comisariului denumit
de senatulu scolasticu. Dupa deschidere se pro-
voca membrii a-si alege din s'nu seu unu
presidinte si unu notariu. (§. 6.) Vrendu in-
conferint'a a se supune presidiului denumit
adeca comisariului, nu-i sta nimenea in cale.

§. 13. Ar fi de dorit si conformu scopu-
lui, a desemna de la o conferintie la alta si-
guraticele obiecte de convorbire si consultatiu-
ne, si ale dă spre prelucrare acelu invetiatori
cari ar dori a si cercă poterile cu ele. Intrebarile
de consultare si convorbire se potu pune
atâtul de singuraticii membrilor ai conferintii,
catu si de senatulu scolasticu.

§. 14. Despre conferintie are se se faca
protocolu, care afora de numele celoru de fa-
cia, se contine pe securt si obiectele ce s'a
pertractatusi resultatulu loru. Desieratiunile ori
conspetele scrise, ce s'ar fi tienutu iu confe-
rintia, se alatura la protocolu, se verifica in
facia adunarii, si se subseria de presidintele
si notariu, apoi se predă comisariului spre mai
departe substernere.

§. 15. Ca actiunea conferintiileloru invet-
atoresci se fia prosperitoria pentru scôle, tre-
buie tienutu stresu in vedere, că conferintie le
sunt numai mediloci spre scopu, nici o dată
insa insisi scopulu. Dispusetiunile loru nu po-
tu fi nici decum dara a formă din barbatii de
scôla oratori esclentii ori compilatori de frase,
pe cătu de frumose, pe atât si de sterili, si
astfelu a-i seduce de la propri'a loru destina-

tione adeca de la practic'a activitate in scô-
la. Dreptatecea se va incungiu totu, ce ar
poté prefeca conferint'a in unu locu de lupta
scientifica, in care invetiatorii s'ar eseré in or-
atiuni eloçinti si bombastice si s'ar amagi de
insei placerele sale, ori cari i-ar seduce, se
sacrifica timpulu invetimentului cu escugeta-
rea si descrierea unor metode si sisteme ma-
estrile si pe langa aceste se neglige vocatiu-
nea, ce o au pentru scôla.

§. 16. Despre conferint'a tienuta in una
cercu scolasticu are a relatiuna comisariulu sco-
lasticu. In acăsta relatiune pe langa subster-
nerea protocolului va atinge:

- numele cercului scolasticu,
- diu'a, locul si presidintele confe-
rintii,
- Numerul invetiatoriloru, preotiloru si
antistiloru scolasticici, cari au luat parte la
conferintia.
- Obiectele pertractate, disertatiunile
tienute si lucrările scripturistice atingatorice de
metoda si de scôla cu numele autoriloru.
- Alte observatiuni.

Aradu, in iuniu 1871.

Senatulu scolariu alu Consistoriului aradanu.

755.

Sc. 233.

Cerculariulu

Senatulu scolariu alu Consistoriului gr. orien-
tala din Aradu, in privint'a terminului tie-
nerii essamenului de cuaificatiune.

Inscriintare.

Senatulu scolariu alu Consistoriului gr.
or. romanu din Aradu, conformu §-lui 122.
din statutulu organicu, in siedint'a, sa de a-
stadi, a presipu terminulu pentru depunerea
essamenului de calificatiune din sciintiale peda-
gogice pe 3 augustu a. c. sti. nou.

Doritorii, — precum si invetiatorii cei in
intilesulu ordinatiunei consistoriali din 26
iuniu 1870 Nr. 712 si a §-lui 67, din organiza-
rea provisoria a invetimentului natiunalu
confesionalu, — obligati — de a se supune ace-
stuui esamenu, au de a substerne la cestui senatul
scolariu petitiunile loru proveditive cu testimo-
niulu preparandialu precum si cu alte atestate
despre studiile preagatitorie, séu : referitorie la
oficiul si ocupatiunile de pan' acuma oculu
multu pana 1 augustu a. c. stil. no u; ér la terminu
susaretatu, a se presentă la emanetia la
8 ore, naintea comisariu si essaminatorie, in lo-
litatile Consistoriului aradanu, ad ucendu cu
sine si tac'a de 10. fl. v. a. prescrisa prin §.
125, alu Statutul organicu in folosulu fondul
ui scolariu episcopal.

Doritorii, — precum si invetiatorii cei in
intilesulu ordinatiunei consistoriali din 26
iuniu 1870 Nr. 712 si a §-lui 67, din organiza-
rea provisoria a invetimentului natiunalu
confesionalu, — obligati — de a se supune ace-
stuui esamenu, au de a substerne la cestui senatul
scolariu petitiunile loru proveditive cu testimo-
niulu preparandialu precum si cu alte atestate
despre studiile preagatitorie, séu : referitorie la
oficiul si ocupatiunile de pan' acuma oculu
multu pana 1 augustu a. c. stil. no u; ér la terminu
susaretatu, a se presentă la emanetia la
8 ore, naintea comisariu si essaminatorie, in lo-
litatile Consistoriului aradanu, ad ucendu cu
sine si tac'a de 10. fl. v. a. prescrisa prin §.
125, alu Statutul organicu in folosulu fondul
ui scolariu episcopal.

Din siedint'a senatului scolariu tienuta
in Aradu, ir. 17 iuniu 1871.

Concursu

Pentru postulu invetatorescu la scôla
confesionala gr. or. romana din Cutina, cot-
ulu Carasiului, cu terminu pan' la 1. augustu
st. v.

Emolumentele sunt: in bani ga'ta 94 fl.
v. a. in naturalie: 15 chible de grău, 24 de
cucurudci, 1 magia de clisa, 1 magia de sare,
15 lb. de luminări, 10 stengeni de lemn; mai
sunt apoi 3 jugere de pamant, intre cari 2 de
semnatu, ér 1 fenatii; infine cortelu liberu cu
gradini de legumi.

Suplicele de concurintia, proveduite cu
tote documentele conformu statutului org. a-
dec a despre studiile facute si cursurile peda-
gogice si despre calificatiune si moralitate, se
se inscriu pan' la terminu catra Comitetulu par-
ochialu din Cutina.

In contilegere cu acestu Comitetu
Adamu Rosa, m. p.

1—3 Inspectore cerc. de scôle.

Concursu.

Pentru statiunea invetatoresca din Be-
iusiu se deschide consursu pana la 15 augustu
st. v. Emolumentele: bani 200 fl., 6 cubule de
grău, 6 orgii de lemn si quartiru liberu.

Doritorii de a concurge au a-si tramite
su plicele si documentele recerute pana la diu'a
su su arestatu, candu se va tienă alegerea.

Beiusiu, 26 iuniu v. 1871.

Comitetulu par. gr. or.

In contilegere cu
Georgiu Vasileviciu m. p.
protop. si insp. alu scôleloru gr.

1—3 or. din cerculu Beiusiului

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochie din
Madaras, comit. Biharului, protopresbiteratul
Oradei-mari, cu care parochia sunt impreunate
emolumintele urmatore: una sesiune de pa-
mentu, birulu de la 160 de case, — căte una vica
de bucate de la o casa si stolele indatinate.

Doritorii de a recurge la acăsta parochie
de clas'a prima sunt avisati a tramite recursu-
rile loru bine adornate cu testimonia despre
cualificatiune si sciintiele sevartsite — pana in 27
iuniu a. c. st. v. Comitetulu parochialu, adre-
sate de a dreptulu protopopului tractualu in
Oradea-mare. Alegerea va fi in diu'a susu in-
semnata adeca in 27 iuniu.

Madaras, in 23 maiu 1871.

Comitetulu parochialu.

In contilegere cu dlu protopopu:
3—3 Simeonu Bica.

Concursu.

Nr. 73/ 871.

La gimnasiulu publicu romanu de religi-
ort. or. din Brasovu au devenit vacante ur-
matorele două posturi de profesori:

1. unu postu de profesoru pentru limb'a si literatur'a latina si elina;
2. unu postu de profesoru pentru matematica si fizica, pentru a caror' ocupare se e-
scrie prin acăst'a concursu.

Doritorii de a ocupă vre-unul din postu-
rile acestea, să binevoiésca a asterne la sub-
scris'a Eforia celu multu pana la 15/27 aug.
a. c. concursale loru insocite de documentele
priu care se dovedescă: a) că sunt dapa na-
tionalitate romani de religiunea ort. orientală,
b) că a conduita morală si politica buna, c)
că a cu calificatiunea pentru postulu, la care
competenza, care cu calificatiune se documentează
prin testimoniu de maturitate si prin atestatul
despre absolvarea cu succesu a facultătii filo-
sofice de la vre o universitate, séu eventual-
mente a unui institutu tehnicu. — Se intielege
de sine, că acei competitori, cari séu prin essa-
mene formale de la univers